

Geef toe, dat ze spanning weten te wekken.

Geef toe, dat ze over sterke dramatische talenten beschikken.

Dit boek van Fosdick b.v. heeft het spannende en dramatische van een film.

Hij begint met te betoogen, neen, met te declareeren, dat het in de oudheid met de idee van den vooruitgang droevig was gesteld. Vóór de zestiende eeuw „hadden de menschen geleefd zonder enige hoop op vooruitgang, evenals ze vóór Copernicus geleefd hadden op 'n vaststaande aarde". De opvattingen der Grieken maakten het onmogelijk om aan den vooruitgang te gelooven, want iedere verandering wekte hun wantrouwen. In de Grieksch-Romeinsche wereld bracht men het niet verder dan tot het geloof in kringloopen, in de eindeloze herhaling door de kosmische eeuwen. Het Christendom wierp dat geloof overboord. Het predikte de overwinning Gods over de geheele aarde, doch niet door geleidelijken vooruitgang, maar door een plotselinge omwenteling. Toen echter „de overgang tot het Christendom niet meer den weg naar de leeuwen vormde" werd het verlangen naar een koninkrijk, dat stond te komen, getemperd. Doch in de zestiende eeuw brak eindelijk de zon van den vooruitgang door de wolken heen. Wetenschappelijke uitvindingen, ontdekkingsreizen, toename van kennis, b.v. van de sterren, nieuwe sociale verwachtingen, waren hierbij de werkende factoren. Ten slotte werd in de negentiende eeuw als nieuwe faktor aan de vorige toegevoegd: het geloof aan de evolutie. „Toen kwamen de dagen der mid-victoriaansche periode, toen er liederen lagen op de lippen der menschen als van Tennyson:

„'t Wild godierte zal niet woeden, d' adler zal niet
[giftig zijn,
„'t Woest ravijn wordt tot een gaarde; tot een akker
[de woestijn,
„Tot aan d' uitersten der aarde golft het goudgeel
[rijpend graan,
„Tegen landen zonder oorlog kabbelt vreedzaam
[d' Oceaan."

Tot dusverre, om in voorlezerstaal te spreken.

Deze beschrijving van den vooruitgang van de idee van den vooruitgang is zoo meeslepend, dat gij zoudt meenen: de auteur drinkt het poculum, gevuld met vooruitgangs-idee champagne ad fundum en verkeert in een zegeroos.

Maar mis. Opeens wordt hij pessimistisch. Hij laat de pessimisten van het begin der twintigste eeuw tot nu toe opkomen en gelijk hij blijde was met de blijden weent hij met de weenenden. 't Staat er met

POPULAIR-WETENSCHAPPELIJKE SCHETSEN

Wetenschap en levensvreugd.

door

F. C. MEIJSTER.

V. (Slot.)

De weelde van God in de wetenschap des geloofs te mogen dienen is zoo groot.

We komen dan zooveel dicht bij het wezen der dingen dan de onbestudeerden, die voor het staketsel der klassieke opleiding niet zonder jaloerschheid moeten blijven staan, en zoo gaarne mee zouden gaan in de diepe beschaduwde hoven der kennis, om te genieten van de verschepte, rijpe vruchten.

Denk b.v. hoeveel dicht bij de exegeet van professie naderen mag tot den diepen zin van het Schriftwoord, tot den geur en de fleur, tot het fijne aroma der consprankelijke talen en gedachten. Hij mag zijn ziel te luisteren leggen aan de teerste en innigste modulaties van het Hebreeuwsch en het Grieksch.

Is dat geen levensvreugd, zóó dicht te mogen naderen tot den troon van den zich openbarenden God en als mee te staan in de heilige volk?

Ik zou van den Dogmaticus kunnen spreken met zijn schoon-geordend systeem der geloofswaarheden, waarvan Christus het allesbeheerschend centrum is, van den Ethicus, die de tafelen der heilige wet als Mozes dragen mag van Sinaï's heiligen berg tot het volk; over den Honileet, die onderrichten mag in de richtige en waardige applicatie van het Woord Gods, het evangelie voor arme zondaren.

En nu zweeg ik nog van den Historicus, die met zijn wonderse wetenschap terug mag leven in de diepte der eeuwen, voor wien het gaudium de veritate dikwijls zoo bijzondere beteekenis heeft, ook als zijn wetenschap productief is en waarde voor de gemeenschap heeft, voor de kerkgemeenschap allereerst en allermeeest.

Want dit geeft de zoetste vertroosting, dat het leven in Christus onder den vloek uit komt en er in Hem een weg der verlossing is voor een verloren menschengeslacht.

de idee van den vooruitgang en natuurlijk ook met den vooruitgang zelf ellendig voor. „Langs kunstmatigen weg hebben we in onze gedachten het opgaande pad der menscheid glad geschoren van oneffenheden; we hebben 't zelfs gepsphaleerd en we hebben gesproken van onvermijdelijken vooruitgang. Maar zulk sentimenteel optimisme heeft opgehouden ons te troosten, zóó absoluut onhoudbaar is de theorie gebleken voor iedereen, die wel denkt."

De moderne idee van den vooruitgang is dus failliet. Wat nu? Het Christendom is de redding. Prachtig. Maar wat voor soort van Christendom? Een, dat van de idee van den vooruitgang is doortrokken! „Nooit", zoo roept Fosdick uit, „kunnen we in onze opvatting omtrent 's menschen aardsche toekomst teruggaan... tot de apocalyptische verwachtingen der Hebreërs." De Gods-idee is door de idee van den vooruitgang gewijzigd. „Hij is een God van vooruitgang, die onze pogingen om te komen tot gerechtigheid op aarde, steunt met z'n kracht." Ook Christus heeft door de idee van den vooruitgang verandering ondergaan. „De Christus, dien men predikt is niet in de eerste plaats — als vroeger, het slachtoffer, door wiens plaatsvervangend lijden het menscheid een open deur gevonden heeft om te ontsnappen aan den bodemlozen put van eindeloze ellende naar 'n zalige onsterfelijkheid in 't Paradijs. De nadruk in onzen tijd ligt op 'n ander punt. Christus is de goddelijke openbaarder, wiens geest alleen de individuen kan vervormen en die de maatschappij kan redden." De Kerk is mede door de idee van den vooruitgang vervoerd. „De Kerk is in de eerste plaats een werktuig in Gods handen om persoonlijke en maatschappelijke gerechtigheid op aarde te brengen." De christen van tegenwoordig heeft, alweer dank zij de idee van den vooruitgang, ook een heel andere hoop dan de vroegere christenen. „Evenzeer is onze hoop, krachtig aangegrepen door de nieuwe ideeën van aardschen vooruitgang, niet meer in de eerste plaats gericht op 't hiernamaals, zooals 't vroeger 't geval was. Wij gelooven in de onsterfelijkheid, maar het leven hierna schijnt zóó natuurlijk te volgen op het tegenwoordige, dat de zorg onzer verantwoordelijkheid zich voornamelijk concentreert op het heden."

Ziedaar het Christendom van Fosdick in grondtrekken. Hoe Paulus over dit evangelie zou hebben gedacht? Men behoeft het waarlijk niet te vragen.

O! Fosdick zelf niet voelt, dat dit vooruitgangsevangelië niet genoeg door hem gerechtvaardigd is?

Zeker.

De film draait verder.

Die verlossingsgedachten Gods — we raken er nooit over uitgedacht en steeds meer zal het voor den wetenschappelijken Forscher en denker een onuitputtelijke bron van geheiligd vermaak blijven daar zijn ziel op te richten — beata vita!

En ons gereformeerde volk — het staat toch ook niet van verre. Het mag den berg dezer Wetenschap aanroeren en de afgeleide beekjes van den stroom der Wetenschap vertrekken ook wel de verstaafte en dorre akkers.

Wij zijn als vrij gereformeerd volk in den strijd geboren.

We zijn door het geloof gerezen en staande gebleven. Maar moeten we God niet danken, dat Hij in ons kleine land en onder onze kleine groep de Wetenschap des geloofs tot bloei bracht en ons in Zijn groote genade zulke geniale voorlezers, zulke bekwaame geestelijke leidslieden gaf en geeft?

Ze stonden niet buiten ons leven, al ataken ze er boven uit. God sierde ze met bijzondere gaven, zooals onze mannen ze noodig hadden, om het levend contact met het volk vast te houden.

Ze behoorden niet tot de geleerden, die Comenius zoo ironisch beschrijft: hij zag ze op het plein der Wetenschap bij zijn pelgrimstocht door het labyrint der wereld: sommigen hadden wel oogen, maar geen tong; anderen wel een tong, doch geen oogen; nog anderen hadden weliswaar ooren, doch misten oogen en tong enz.

Ons calvinistisch volk is met zijn groote mannen rijk geweest en het is het nog. Het heeft ook hierin iets geproefd van de goede gunste Gods over onze vrijgemaakte kerken: wetenschap en levensvreugd.

Laten we maar steeds bidden en waken, dat het heilige vuur van de vreugde over de waarheid onder ons niet worde gedoofd.

Leeren we steeds meer bouwen op de waartachtigheid der Openbaring in Christus, die gezegd heeft: Ik ben de weg, de waarheid en het leven.

Ku moge bij een jonger geslacht de vreugde over de waarheid niet versomberd worden door twijfel aangaande de waarheid.

Eigenwijze menschen hebben weinig oog voor verhoudingen. Ontmoeten we er soms niet die zich op

Op dezelfde manier.

Het eene bedrijf: het vooruitgangsevangelië is aan de winnende hand.

Het andere bedrijf: het vooruitgangsevangelië wordt door de ernstigste gevaren bedreigd.

Het slotbedrijf: het vooruitgangsevangelië — gij wilt al, dat Fosdick een schoone peroratie had bedacht — wordt algemeen.

Hij weet zijn lezers bezig te houden.

Zij kunnen ervan verzekerd zijn: zij zullen zich met hem niet vervelen.

Hij maakt frappante opmerkingen, waarmee gij 't hartelijk eens kunt zijn. Lees dit eens. „De zaak is juist, dat bijvoorbeeld in de wetenschap en niet in den gods dienst, de menschen 't meest afgaan op nederlijk gezag." En als hij dit dan gaat uitwerken, geeft gij onwillekeurig van uw instemming blijk.

Maar dit kan u met het vooruitgangsevangelië van Fosdick nooit verzoenen.

Het is nameloos arm.

Want het heeft een armen Christus.

Fosdick vraagt om een nieuwe Christologie.

Maar dat moet dan een Christologie zijn met een zoogenaamden Christus, niet met den werkelijken, die de waarachtige God en het eeuwige Leven is.

Bovendien: Fosdick heeft de diepte van het probleem van den vooruitgang niet tot op een tiende gepeld. Dat probleem bestaat.

Er is vooruitgang.

Er is ook een idee van den vooruitgang.

Beide doorloopen een geschiedenis.

Maar die bleef voor Fosdick zoo goed als een gesloten boek.

Tegenover het vooruitgangsevangelië van Fosdick, dat God en Zijn Christus veranderen laat, stellen wij:

„Wat op aarde ook verander',

Gij, mijn God verandert niet."

En:

„Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde en tot in alle eeuwigheid."

HEFT.

KERKELIJK LEVEN IN NED. INDIË.

Een Classicale Vergadering in Indië.

Den 4, 5 en 6den Juni hoopt de Classis-Batavia van de Gereformeerde Kerken in Ned.-Indië te ver-

hun teenen zóó hoog verheffen, dat ze boven de oude heroen zich uitgrooien wanen en op hen uit de hoogte neerzien, terwijl ze als echte pygmeën nog niet boven de schoenen der mannen nijkijken? Hebben ze daarom misschien zoo'n onduidelijk beeld hoe het er in het hoofd en in het hart van die helden uitzag?

Neen, wij mogen en willen niet roemen boven het geen ouder is. Maar als we een eeuw terugdenken in de historie van ons christenvolk in Nederland — is er dan geen overstelpende reden tot dankbaarheid voor den hernieuwden ophoel van het Calvinisme, voor de ontfuiking in nieuwe lente van de Wetenschap des geloofs? Dit is onze Renaissance, die de vreugde over de waarheid wakker riep in vele zielen.

Ja, wij weten: het is nog maar het zien door een spiegel in een donkere rede.

Pascal heeft gelijk als hij de Wetenschap vergelijkt met een portret: een portret brengt afwezigheid en aanwezigheid mee — ongenoegen en genoegen, gemis en blijdschap. De werkelijkheid alleen stuit afwezigheid en ongenoegen uit.

Ten slotte — ik weet het, ik heb u geen nieuwe dingen verteld.

Ik ben tevreden als we ons nog eens gekoesterd hebben aan de warmte van onze oude idealen.

Laat de geheiligde levensvreugd in het zoeken, het vinden, het genieten der waarheid ons allen bezielen, in welke verhouding wij ook tot de Wetenschap staan.

Dan is subjectief genot met objectieve winst verbonden.

Dan klopt ons hart warm mee in den geestesarbeid van het hoofd.

Dan is er het persoonlijk genieten en het gemeenschappelijk profijt.

De vreugd en het offer.

De waarheid en het leven.

Dan blijft onze School theologisch: de kennisse Gods in Christus het hoofdoel, Zijn heilig en onwankelbaar Woord de eenige bron der wijsheid.

En de drievoudige taak: —

Prodita lege — lees wat verkondigd is.

Impleta cerne. Zie wat vervuld is.

Implenda collige. Verzamel wat nog vervuld worden moet.

guleren, en eens iets z

dezer Classi
Dat zal
vallen. Er 1
Classes, niet
van de ande
leden aan d
wijf, dan w
of als een
particuliere
En wannee
leest heel l

Dat het
alkeen zijn
de bevoegd
al evenmin
Generale Sy
voegdheid t
voorgond,
is in Indië
meer moet
voor de Cl
dat iedereen
daar steeds
aan het lev
de rijkdom
men als K
maar dan e
der op de
van elkaar
en Soerabai
kan liggen
len, ... in

Op de C
Daar komt
lijke kerk d
landen. Das
ekinders e
strikte, wij
man bezint
die onze k
western heel

Meer dan
ing niet g
is groot, en
eer. De a
nog too de
gewesten, n
en dan no
plaatsse der

dan ook st
woordigd g
met mogelij
men gemoei
finantieele
zwaren. De
1000, die
den opgebr
ken meerm

Meer dan
bij gebrek
over te do
in de naa
geweest. G
Batavia, wa
niet alleen
landsch geb
dat er nog
laia of de
worden. Nu
wel lang z
het formeel
tot uiting t

Een eige
voorts ook
vergader, v
kosten al
een vaste

name genoc
Java, of Ba
Voor beide
tijd en reis
in Indië hu
ja, danvoo
Toch kon d
stellen het
vangen, en
gaderingen,
dat de Clas
Zoo sterk
de blijdschap

evangelie is aan
 angsevangelië wor
 angelië — gij wist
 ie had bedacht —
 ouden.
 ij zullen zich me
 waarme gij 'luz.
 „De zaak is juist,
 niet in den gods
 op uiterlijk gezag
 ft gij onwillekeur
 angsevangelië van
 us.
 Christologie.
 gie zijn met een
 n werkelijken, die
 Leven is.
 van het probleem
 en tiende gepeild.
 uitgang.
 is.
 goed als een ge-
 e van Fosdick, dat
 it, stellen wij:
 ander',
 niet.”
 m dezelfde en tot
 HEPP.
 D. INDIË.
 Indië.
 de Classis-Batavia
 Ned-Indië te ver-
 te boven de oude
 hen uit de hoogte
 n nog niet boven
 hebben ze daarom
 de het er in het
 uitzag?
 men boven het
 w terugdenken in
 Nederland — is
 lankbaarheid voor
 Calvinisme, voor
 Wetenschap des
 de vreugde over
 n.
 el zien door een
 onschap vergelijkt
 wezigheid en aan-
 noegen, gemis en
 sluit afwezigheid
 u geen nieuwe
 eens gekoesterd
 de idealen.
 het zoeken, het
 is allen bezielen,
 Wetenschap staan.
 tieve winst ver-
 den geestesarbeid
 en het gemeen-
 de kennisse Gods
 en onwankelbaar
 d is.
 vervuld worden

gaderen, en naar aanleiding daarvan wil ik gaarne eens iets zeggen over het gewicht van het bestaan dezer Classis.

Dat zal in Holland niet zoo dadelijk in het oog vallen. Er bestaan in ons kerkelijk vaderland zooveel Classen, niet alleen van onze eigen Kerken, maar ook van de andere. En aandacht wordt er door de gemeentelieden aan de Classicale Vergaderingen niet zooveel gewijd, dan wanneer er leergeschillen ter sprake komen, of als een Classis zoogenaamd 350 jaar bestaat! Zelfs particuliere Synodes trekken nog zoo de aandacht niet... Pas wanneer er een Generale Synode gehouden wordt leeft heel kerkelijk Nederland mee.

Dat het in Indië nu zoo heel anders is, vindt niet alleen zijn reden in het feit, dat onze Classis in Indië de bevoegdheid van een Particuliere Synode heeft, en al evenmin slechts hierin, dat er in deze landen geen Generale Synode gehouden wordt, want genoemde bevoegdheid treedt in haar vergaderingen niet op den voorgrond, en het meeleven met de Generale Synode is in Indië zeker niet minder dan in Holland. Veel meer moet de algemeene belangstelling in de gemeente voor de Classis-vergaderingen hierin gezocht worden, dat iedereen voelt dat de eenheid onzer Kerken in Indië daar steeds zoo heerlijk gezien en beleefd wordt. Gewend aan het leven in zekere isolering, bloeit op de Classis de rijkdom der gemeenschap. Maanden aaneen heeft men als Kerken niet het minste persoonlijk contact, maar dan eenmaal in het jaar ontmoeten allen elkander op de Classicale Vergadering. Hoe ver men ook van elkaar verwijderd is: de afstand tusschen Batavia en Soerabaja is 900 K.M., en de verst-verwijderde Kerken liggen even ver uiteen als Amsterdam en Jeruzalem,.... in Juni komt men samen.

Op de Classis klopt het gevoel van eenheid weer. Daar komt men weer levendig tot het besef als plaatselijke kerk dan toch niet alleen te staan in deze wijde landen. Daar hoort men van elkanders strijd en van elkanders ervaringen; en zoo vindt men er troost en sterkte, wijsheid en bemoediging bij elkander. En tesamen bezint men zich opnieuw op de groote roeping die onze kleine Kerkengroep in deze uitgestrekte gewesten heeft.

Meer dan éénmaal per jaar kan zulk een vergadering niet gehouden worden. Daarvoor zijn de afstanden te groot, en daarmee gepaard gaande, de onkosten evenzeer. De afgevaardigde van de Kerk van Medan, tot nog toe de eenige Gereformeerde Kerk in de Buitengewesten, moet dagen lang varen, om Java te bereiken, en dan nog één of twee dagen sporen voor hij ter plaatse der vergadering is. Tot heden toe is deze Kerk dan ook steeds slechts door haar predikant vertegenwoordigd geweest; het is den onderlingen gewoonlijk niet mogelijk er een 14 dagen (want die zijn er zeker niet gemoeid) uit te breken; en bovendien zou het de financiële lasten der Classis weer aanmerkelijk bezwaren. De onkosten beloopten jaarlijks toch reeds een f1000, die door de acht Kerken tesamen moeten worden opgebracht. Men kan er eenvoudig niet aan denken meermalen per jaar te vergaderen.

Meer dan één Classis heeft men in Indië nog niet.... bij gebrek aan Kerken. Er is zelfs indertijd heel wat over te doen geweest, hoe onze Classis heeten zou, en de naam „Classis-Java“ is eenigen tijd in zwang geweest. Gelukkig is dat later veranderd in Classis-Batavia, waarmee we in de nomenclatuur van de Classis niet alleen in overeenstemming kwamen met het Hollandsch gebruik, maar waar ook de muziek in speelt, dat er nog eens andere Classen, b.v. de Classis-Soerabaja of de Classis-Djakarta zouden gevormd kunnen worden. Nu zijn we, menscheijkerwijze gesproken, nog wel lang zoover niet, maar toch is het goed ook in het formeel het geloofsidealisme niet te verliezen, maar tot uiting te brengen.

Een eigenaardigheid van de Indische Classis is nu voorts ook, dat ze elk jaar op een andere plaats vergadert, waarvan alleen Medan om den afstand en de onkosten uitgesloten is. Er is wel eens over gesproken een vaste vergaderplaats aan te nemen, waarbij met name genoemd werden Djokjakarta in het midden van Java, of Bandoeng met het oog op het koel klimaat. Voor beide valt veel te zeggen: het eerste zou veel tijd en reiskosten besparen, en wat een koel klimaat in Indië beteekent als er vergaderd moet worden.... ja, daarvoor moet men eigenlijk in Indië geweest zijn! Toch kon de Classis er nooit toe besluiten. De Kerken stellen het te veel op prijs de Classis te mogen ontvangen, en dan ook in de gelegenheid te zijn hare vergaderingen, voor zoover geoorloofd, bij te wonen, dan dat de Classis van haar gewoonte zou kunnen afwijken.

Zoo sterk werd in de eerste jaren van samenkomsten de blijdschap der gemeenschap gevoeld, dat men toen

gewoon was met de plaatselijke Kerk, waar vergaderd werd, het Heilig Avondmaal te gebruiken. De afgevaardigden woonden dan het Avondmaal als gasten bij. Misschien brengt wel niets de groote vreugde en het geestelijk genieten in elkanders samenzijn zoo sterk tot uitdrukking dan deze usantie der eerste jaren. Toch is dit na enkele jaren reeds opgehouden. Niet omdat de vreugde getaand was, en men meer aan het jaarlijkse samenkomsten gewende, maar omdat men tegen zulk een afzonderlijke Avondmaalsviering toch wel bezwaren voelde rijzen.

Toch is hiermede de samenkomst met de ontvangende gemeente niet opgeheven. Integendeel, zij vormt nog steeds het rijk begin van iedere Classicale Vergadering. Den avond vóór de vergadering der Classis wordt steeds een Ontmoetingsavond gehouden. Van ver uiteenliggende plaatsen zijn de afgevaardigden der Kerken bijeengekomen, en worden nu welkom geheeten door den Praeses van den roependen Kerkeraad in het midden van een gemeentevergadering. Gewoonlijk is hierbij het kerkgebouw met bloemen en palmen versierd, en zijn de stoelen om tafeltjes gezet, zoodat het geheel een intiem, huiselijk, gezellig karakter draagt. Toch spreekt de predikant der roepende Kerk nu slechts kort. Eerst geeft hij zoo spoedig mogelijk gelegenheid aan den Praeses van de vorige Classis ons allen voor te gaan in een Bidstond voor de Classis en de Kerken. Een korte, toepasselijke preek leidt ons op tot het gebed, waarin zich allen vereenigen tot dankzegging en smoezingen. Het is steeds weer het ontroerend begin van de betekenissvolle Classisdagen, waarbij de Kerken gemeenschappelijk de zegeningen des Heeren gedenken, maar ook zich waarachtig verootmoedigen vanwege alle zwakheid, zonden en tekortkomingen; waarbij gebeden wordt om de leiding des Geestes voor de komende dagen, maar evenzeer om den bijstand en de hulpe Gods voor het komende jaar.

En na dien bidstond blijven we dan, in gemeenschap der heiligen, nog menig uur bij elkaar; en slechts de wetenschap, dat morgen de Classicale Vergaderingen reeds vroeg moeten beginnen (men doet in Indië zoo veel mogelijk in de frisschere morgenuren af) drijft ons tenslotte uit elkander, een ieder naar zijn logies bij de broeders en zusters, waar dan meestal nog heel wat nagepraat wordt. Op dien ontmoetingsavond wordt gezongen, en treden ook de nieuw-aangekomen predikanten op, om de hartelijke welkomswaarden kort te beantwoorden. En in de pauzes wordt druk kennis gemaakt.

Het ligt voor de hand, dat de Indische Classis in één dag niet afloopen kan. Gewoonlijk moet er druk vergaderd worden om in twee dagen klaar te komen. Er is zelfs de laatste jaren al sprake van om drie dagen te gaan vergaderen; maar dat wordt, met de twee reisdagen mee, al weer vijf dagen: voor de meeste onderlingen wat te lang, en voor de predikanten, die 's Zondags weer preken moeten, ook een bezwaar.

Deputaten ad art. 49 D.K.O. kent de Classis-Batavia niet in den gewonen zin des woords: zij is zelve Part. Synode. Toch onthrekent ook zij op de Classis niet. Men heeft er deze zeer gelukkige oplossing op gevonden, dat alle Missionaire Dieptaren des Woords als zoodanig deze taak vervullen, gelijk ze trouwens niet alleen „bij voorvallende zwaarigheden“ aanwezig zijn, maar alle vergaderingen als adviseerende leden bijwonen. Wat de in dubbelen zin jeugdige Classis-Batavia: als Classis nog slechts sinds 1921 samenkomende, en bestaande uit voor het meereendeel jeugdige predikanten en onderlingen, aan hen te danken heeft, is niet met weinig woorden te zeggen. Wel willen zij zich de laatste jaren meer terugtrekken gaan, om zich geheel aan hun eigen arbeid te wijden, maar de Classis, al is ze dan de laatste jaren ook aanmerkelijk uitgegroeid en al respectoert ze de motieven der Miss. Dienaren des Woords, kan hen toch nog niet goed los laten, en dringt er dan ook telken jare weer op aan, dat zij toch zullen blijven komen. Het geeft bovendien het onberekenbare voordeel van nauw en levend contact tusschen Kerk en Zending, wat zeker een levensvoorwaarde voor onze Indische Kerken kan genoemd worden.

Wat er nu alzoo op onze Classicale Vergaderingen behandeld wordt, vertel ik het liefst den volgenden keer eens aan de hand van onze Vergadering van dit jaar.

Zonder thans gelegenheid te hebben dit nader uit te werken, moet ik toch nog één opmerking maken over het gewicht van het bestaan onzer Classis. En dat is deze: dat zij de EENIGE Classicale Vergadering is, die in geheel Indië gehouden wordt. De Protestantische Kerk kent geen Classen, al duikt allengs de behoefte op, om ook hiertoe te komen. Maar dit dateert eerst van zeer recenten datum. Het zal de moeite

waard zijn dit nog eens afzonderlijk nader onder oogen te zien, ook in verband met de toestanden in de vorige eeuwen, toen hier nog de oude Gereformeerde Kerk was. Wel mogen we echter dit artikel nu beëindigen met een woord van grooten dank aan God, dat Hij ons Gereformeerd kerkelijk leven in Indië zoo heeft willen zegenen, dat we in de Junimaand van dit jaar nu reeds voor de negende maal in Classicale Vergadering mogen samenkomen.

A. R.

ZENDING EN EVANGELISATIE.

De betekenissen der Jeruzalemsche Conferentie.

Rapport III.

Welk een reusachtige verandering er in de zendingswereld gekomen is, blijkt vooral uit het feit, dat op de Conferentie te Jeruzalem aan de orde konden worden gesteld: „De betrekkingen tusschen de oudere en de jongere kerken“, waarvan te Edinburg nog geen sprake was.

Met de jongere kerken worden bedoeld de kerken, die als vrucht van den zendingsarbeid werden gesticht.

Wij moeten van die kerken geen te hooge verwachting hebben.

Dr Schlunk merkt op, dat er op het zendingsveld slechts heel weinig kerken zijn, die meer dan 100.000 leden tellen. En nu kan men b.v. in China, Engelsch-Indië en Japan, alle daar gestichte kerken van Anglikanen, Presbyterianen, Methodisten enz. enz. samen nemen, omdat in die verschillende kerken dezelfde taal wordt gesproken, maar ook dan komt men nog niet veel hooger dan 3.000.000 leden.

Gaat men de financiële kracht dier kerken berekenen, of ook den zendingsijver dezer kerken schatten, dan beantwoordt deze nog niet eens aan het reeds betrekkelijk kleine getal leden.

Toch is op de Conferentie te Jeruzalem dit alles over het hoofd gezien.

Duitschland met zijn 40 miljoen Christenen had slechts 8 vertegenwoordigers, en Japan met zijn 300.000 Christenen ook 8! China met zijn 2 miljoen Christenen had 20, en Amerika met zijn 100 miljoen Christenen slechts 35 afgevaardigden.

Toch heeft niemand tegen een dergelijke buitengewone onbillijke verdeling bezwaar gemaakt. Hoe klein en zwak en onvolkomen de kerken op het zendingsveld ook zijn mogen, het zijn toch kerken, die vooral in de laatste jaren zich sterk ontwikkeld hebben in de richting van vrijheid en zelfstandigheid, en zich al meer hun roeping bewust worden. In deze afvaardiging is uitgedrukt, van welk een betekenis het gaucht wordt, dat deze kerken er zijn; en ook is er mee uitgesproken, dat deze kerken een toekomst hebben, en zij niet meer onder, doch naast de oudere kerken zijn komen te staan.

In een boek van bijna 350 bl. is de kwestie van de verhouding tusschen de jongere en oudere kerken uiteengezet. En het is de moeite waard, dit rapport van naderbij te bekijken.

Part I bevat, evenals in de andere rapporten, de „preliminary papers, prepared for the council“, bewerkt door de bekwame hand van Rev. Warnhuis, secretaris van den Internationalen Zendingsraad.

Daarna geeft part II de discussie weer over deze „papers“ met de twee belangrijke speeches van den aartsbisschop Soderblom over „The historic Christian Fellowship“, en van den aartsbisschop van York over hetzelfde onderwerp.

In part III heeft de secretaris van den Christelijk-nationalen raad van Indië op verzoek van de Jeruzalemsche Conferentie een opstel gegeven over „De Inlandsche kerk“.

Part IV telt 40 bl. en bevat de uitspraken der Conferentie over deze materie.

En een aanhangsel van ruim 100 bl. geeft de beschouwingen en besluiten van verscheidene nationale zendingsraden en ook kerkelijke regelingen der gestichte kerken. Voor specialisten in de zending om van te smullen.

Uit het rapport brengen wij twee zaken naar voren. Allereerst, wat de jongere kerken van eigen zelfstandigheid denken; in de tweede plaats, hoe men zich voorstelde de verhouding tot de zendende kerken. Tegelijk wijzen wij op de uitspraken der Conferentie.

Aangaande die zelfstandigheid zijn er vooral door de Chinezen zeer krasse woorden gesproken. De zendingen moeten ondergeschikt worden aan de Chinese leiders; wat bestuur enz. betreft, moet alles in handen zijn van de Chinezen. Terecht is echter opgemerkt,